Standardy Ochrony Małoletnich

PUNKT OPIEKI NAD DZIEĆMI DO LAT 3 „Kraina Radości”

prowadzony przez „Okno Na Świat” Spółdzielnię Socjalną w Słopnicach

Słopnice 2024

Spis treści

1. Wstęp.
2. Podstawowe pojęcia.
3. Zasady weryfikacji personelu.
4. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi.
5. Zasady podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz osoby odpowiedzialne za podejmowanie interwencji. Interwencja wewnętrzna.
6. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
7. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich.
8. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania.
9. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi.
10. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
11. Postanowienia końcowe.

1. Wstęp

Dbanie o bezpieczeństwo dzieci, ochrona przed krzywdzeniem, reagowanie na podejrzenie krzywdzenia jest jednym z zadań Punktu Opieki Nad Dziećmi do lat 3 (dalej: Punkcie), prowadzonym przez „Okno Na Świat" Spółdzielnię Socjalną w Słopnicach, w którym przebywają dzieci. Niniejszy dokument ma na celu wdrożenie mechanizmów i zasad postępowania dotyczących bezpieczeństwa dzieci w Punkcie oraz realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia standardów ochrony małoletnich (ustawa z dnia 28.07.2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 poz. 1606), na mocy której do ustawy z dnia 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560) wprowadzono przepisy dotyczące standardów ochrony małoletnich).

2. Podstawowe pojęcia

Personelem jest osoba zatrudniona w Punkcie na podstawie umowy o pracę, bądź inna osoba, której powierzono wykonywanie czynności (w tym: min. zleceniobiorcy, wolontariusze, stażyści).

Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.

Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie to wyznaczony przez Kierownika Punktu pracownik sprawujący nadzór nad zasadami korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedurami ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w sieci w tym Facebook.

Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich to wyznaczony przez Kierownika Punktu pracownik (np. dzienny opiekun, psycholog, pedagog) sprawujący nadzór nad monitorowaniem przestrzegania standardów oraz ich realizację w Punkcie.

Osoba odpowiedzialna za ochronę dzieci to wyznaczony przez Kierownika Punktu pracownik (np. dzienny opiekun, psycholog, pedagog), który odpowiada za przyjmowanie zgłoszeń i procedowanie ich zgodnie z przyjętymi w Punkcie zasadami oraz prowadzenie dokumentacji w postaci kart interwencji.

Osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia dziecku to wyznaczony przez Kierownika Punktu pracownik (np. dzienny opiekun, psycholog, pedagog), który przygotowuje plan wsparcia dla dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i dba o jego realizację zgodnie z przyjętymi w organizacji zasadami.

Krzywdzenie dziecka, to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej bądź społeczności, które ma szkodliwy wpływ na zdrowie, rozwój fizyczny lub psychospołeczny dziecka. Krzywdzenie dziecka może przybrać formę: przemocy fizycznej, przemocy psychicznej, wykorzystywania seksualnego, zaniedbania.

Przemoc fizyczna to celowe użycie siły fizycznej, którego efektem jest lub z dużym prawdopodobieństwem może być szkoda dla zdrowia, życia, rozwoju i godności dziecka np. bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami itp.

Przemoc psychiczna to szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania m.in.: niedostępność emocjonalna, okazywanie wrogości, umniejszanie, wyśmiewanie, straszenie, nieuwzględnianie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy opiekunem a dzieckiem itp.

Wykorzystywanie seksualne, to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem a dorosłym, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby. Aktywność taka może obejmować:

- zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
- wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,
- wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych.

Zaniedbanie obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat, w którym rodzic/opiekun lub inny członek rodziny nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrego samopoczucia dziecka – tam, gdzie rodzic jest w stanie to zrobić. Może to dotyczyć takich obszarów jak min. zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia.

3. Zasady weryfikacji personelu

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją

innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, Kierownik Punktu, realizuje obowiązki określone w art. 21 ustawy z dnia 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560) oraz ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (art. 39.1. pkt. 1-7 oraz 2a).

2. Kierownik Punktu uzyskuje informacje, czy dane osoby, z którą ma być nawiązana współpraca, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (art. 39.1. pkt. 1-7 oraz 2a). W Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze - weryfikacja okresowa. Rejestry są dostępne na stronie: https://rps.ms.gov.pl/pl-PL/Public#/

3. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, przedkłada Kierownikowi Punktu informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

4. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

5. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, składa Kierownikowi Punktu oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada Kierownikowi Punktu informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w pkt. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

7. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w pkt. 4-6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa Kierownikowi Punktu oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem

sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

8. Oświadczenia, o których mowa w pkt. 5 i 7, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: **"Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia"**. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

9. Sprawdzenie osoby, z którą ma być nawiązana współpraca zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, **Kierownik Punktu dokumentuje poprzez utrwalenie w formie wydruku i załączenie do akt osobowych pracownika albo dokumentacji osoby, z którą ma być nawiązana współpraca.**

10. W celu realizacji ww. obowiązków można skorzystać z załączników do niniejszego dokumentu: **Załącznik 1:** Oświadczenie o niekaralności w przypadku braku możliwości przedstawienia danych z rejestrów. **Załącznik 2:** Oświadczenie o krajach zamieszkania. **Załącznik 3:** Podanie danych w celu sprawdzenia czy osoba, która ma podjąć działalność na rzecz dzieci nie widnieje w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym.

4. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi w Punkcie należy przestrzegać w następujących obszarach:

Zawsze:

- Szanuj godność dziecka, uznaj jego prawa.
- Traktuj indywidualnie każde dziecko, zwracaj uwagę na jego potrzeby.
- Bądź obiektywny, sprawiedliwy, cierpliwy.
- Słuchaj uważniej i udzielaj dzieciom odpowiedzi adekwatnych do wieku.

Nigdy:

- Nie faworyzuj dziecka.
- Nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie obrażaj dziecka.
- Nie krzycz, w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- Nie utrwalaj wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych.
- Nie naruszaj nietykalności fizycznej dziecka (niechciany dotyk, popychanie, szturchanie).

5. Zasady podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz osoby odpowiedzialne za podejmowanie interwencji

1. Interwencja, to działanie w celu ochrony dziecka i zapewnienia mu bezpieczeństwa. Zakłada podejmowanie działań zgodnie z najlepszym interesem dziecka i współpracę osób zaangażowanych w ochronę dziecka krzywdzonego. Podstawowym celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecku poprzez szybką i skuteczną reakcję. Przepisy prawa zawierają ramowe schematy postępowania interwencyjnego, jednak każda sytuacja jest inna. Podejmując interwencję należy wziąć pod uwagę wyjątkowość każdego przypadku i konieczność dostosowania się do jego specyfiki.

2. Interwencja, czyli reakcja na ujawnione lub podejrzewane krzywdzenie dziecka może przybrać formę:
   a) Interwencji wewnętrznej – działania podejmowane w celu zatrzymania krzywdzenia i pomocy dziecku z wykorzystaniem wewnętrznych zasobów Punktu;
   b) Interwencji zewnętrznej (prawnej) – powiadomienie organów i służb o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.

3. Interwencja prawna może być realizowana w ramach ścieżek: karnej, cywilnej, procedury Niebiskie Karty.

4. Każdy członek personelu, który zauważy lub podejrzewa u dziecka symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – przekazać informację o zaobserwowanym zdarzeniu w formie notatki służbowej osobie wyznaczonej przez Kierownika za ochronę dziecka w Punkcie.

5. Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka w Punkcie, do udziału w interwencji może doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy prowadzeniu działań interwencyjnych.

6. Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka lub inna wyznaczona osoba posiadająca doświadczenie i umiejętności prowadzenia rozmów interwencyjnych z dzieckiem może przeprowadzić rozmowę z dzieckiem, osobą, która przygotowała notatkę służbową lub innymi członkami personelu, którzy mogą mieć wiedzę na temat opisanych zdarzeń, jeżeli potrzebuje dodatkowych informacji do oceny sytuacji i podjęcia adekwatnych działań.

7. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, Punkt składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

8. W przypadku zagrożenia dobra dziecka, Punkt składa wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

9. W przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka, Punkt rozpoczyna procedurę Niebieskiej Karty i przekazuje wypełniony formularz NK-A do Zespołu Interdyscyplinarnego.

10. O obowiązku zgłoszenia przez Punkt podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (organy ścigania, sąd opiekuńczy, Zespół Interdyscyplinarny) należy poinformować rodziców/opiekunów dziecka. Jeżeli poinformowanie rodzica/opiekuna dziecka jest sprzeczne z dobrem dziecka lub niemożliwe, odstępuje się od tego obowiązku.

11. Podstawą udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu jest zapewnienie mu bezpieczeństwa, najlepiej we współpracy z rodzicami o ile ta współpraca jest zgodna z dobrem dziecka i leży w jego najlepiej pojętym interesie.

12. Działania interwencyjne są koordynowane przez osobę odpowiedzialną za ochronę dziecka.

13. Pisma inicjujące interwencję prawną są podpisywane przez Kierownika Punktu.

14. Zasadą udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu przez Punkt jest współpraca zespołowa.

Interwencja wewnętrzna:

1. Najważniejsze elementy interwencji wewnętrznej to:

- Zorganizowanie spotkania z rodzicami/opiekunami w celu wyjaśnienia sprawy;
- Ustalenie zasad dalszego postępowania;
- Poinformowanie opiekunów o skutkach negatywnych działań lub zaniechań wobec dziecka;
- Spisanie z rodzicami/opiekunami kontraktu, który w sposób wyraźny określi zasady współpracy w celu udzielenia pomocy dziecku.

2. Interwencję wewnętrzną prowadzi się w sytuacji gdy nie występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa dziecka, zachodzi duże prawdopodobieństwo, że rodzic wykaże gotowość współpracy, potrzeba zebrania większej liczby informacji na temat dziecka i jego sytuacji, zachodzi potrzeba dostarczenia rodzicom informacji o zjawisku przemocy, konsekwencjach (w tym prawnych), planowanych działaniach, możliwości otrzymania pomocy.

3. Prowadząc rozmowę interwencyjną z rodzicem/opiekunem można skorzystać ze schematu przedstawionego w **Załączniku nr 4.**

Interwencja w sytuacji podejrzenia przemocy domowej:

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.), pod pojęciem przemocy domowej należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
   a. Narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
   b. Naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
   c. Powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;

d. Ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;

e. Istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej.

3. W sytuacji uzasadnionego podejrzenia, że przemoc w rodzinie dotyczy dziecka, należy wszcząć procedurę Niebieskie Karty (NK). Rozpoczęcie procedury NK następuje poprzez wypełnienie formularza **Niebieska Karta–A**

Interwencja w przypadku zagrożenia dobra dziecka:

1. Podstawę interwencji cywilnej w sytuacji zagrożenia dobra dziecka stanowi art. 572 ustawy z 17.11.1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550).

2. Podjęcie interwencji cywilnej poprzez poinformowanie sądu opiekuńczego umożliwia rozpoczęcie przez sąd postępowania sprawdzającego i ewentualną ingerencję we władzę rodzicielską poprzez wydanie zarządzeń zabezpieczających dziecko i jego potrzeby.

Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka:

1. Podstawę interwencji karnej w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka stanowi art. 304 ustawy z dnia 6.06.1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 37) oraz art. 240 ustawy z dnia 6.06.1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17).

2. Złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa umożliwia rozpoczęcie postępowania karnego i podjęcie działań przez organy ścigania.

3. W sytuacji gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa dotyczy osoby z personelu Punktu, osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka niezwłocznie informuje Kierownika Punktu. A w sytuacji gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa dotyczy Kierownika Punktu, informowany jest Wiceprezes spółdzielni socjalnej.

4. W sytuacji gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka dotyczy osoby odpowiedzialnej za ochronę dziecka w Punkcie, której ujawniono podejrzenie krzywdzenia albo która zaobserwowała podejrzenie krzywdzenia zobowiązana jest sporządzić i przekazać notatkę służbową bezpośrednio do Kierownika Punktu.

5. Interwencję karną w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa można podjąć korzystając z załącznika 5 do niniejszego dokumentu: **Załącznik 5:** Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Interwencja w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka:

W przypadku podejrzenia, że życie dziecka lub zdrowie jest bezpośrednio zagrożone należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby dzwoniąc pod numer 112. Wezwania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu. Karta interwencji jest wypełniana w dalszej kolejności.

Interwencja w sytuacji ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku związanych z korzystaniem z Internetu:

W przypadku zgłoszenia dotyczącego ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, związanych z korzystaniem z Internetu należy:

a. Powiadomić rodziców/opiekunów dziecka pokrzywdzonego i dziecka udostępniającego treści;

b. Zdarzenie zarejestrować na karcie interwencji, przeanalizować oraz odpowiednio udokumentować np. jeżeli jest to możliwe zabezpieczając treść ujawnionych materiałów;

c. Powiadomić policję/sąd rodzinny w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego;

d. Przygotować plan wsparcia dla dziecka pokrzywdzonego.

6. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:

Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku ma za zadanie:

a. Opracować plan pomocy dziecku. W sytuacji gdy dziecko wymaga wsparcia na zewnątrz należy przekazać rodzicom/opiekunom wskazówki o rodzajach wymaganego wsparcia i możliwościach poszukiwania pomocy;

b. Współpracować ze specjalistami udzielającymi wsparcia.

7. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich:

1. Realizacja Standardów Ochrony Małoletnich jest regularnie monitorowana.

2. Osoba wyznaczona przez Kierownika Punktu ma obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

3. Ocena odbywa się z wykorzystaniem ankiety stanowiącej załącznik nr 6 do niniejszego dokumentu.

4. Wnioski z przeprowadzonej oceny są pisemnie dokumentowane, a niniejszy dokument w przypadku stwierdzenia takiej konieczności modyfikowany.

5. Wnioski z przeprowadzonej oceny obejmują również identyfikację potrzeb szkoleniowych personelu w obszarze ochrony dzieci. **Załącznik 6:** Ankieta dla personelu monitorująca stan znajomości i przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich.

8. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności:

1. Za przygotowanie personelu do stosowania standardów odpowiada Kierownik Punktu

2. Zadaniem osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu jest:
   a) Rozesłanie wszystkim członkom personelu dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich;
   b) Zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia dla wszystkich członków personelu ze stosowania w praktyce dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich, w szczególności:
      - zasad bezpiecznych relacji,
      - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
      - ścieżki zgłaszania ujawnionych przypadków lub podejrzeń krzywdzenia dzieci,
      - konsekwencji braku stosowania obowiązków wynikających z wdrożenia dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich.
   c) Odebranie od wszystkich członków personelu oświadczenia o zapoznaniu się z dokumentem Standardy Ochrony Małoletnich oraz zobowiązaniem do jego przestrzegania, **wzór oświadczenia stanowi załącznik 7 do niniejszego dokumentu**;
   d) Prowadzenie dla personelu cyklicznych szkoleń w zakresie obowiązujących Standardów Ochrony Małoletnich, nie rzadziej niż raz na dwa lata, a także po każdej zmianie jej treści;
   e) Prowadzenie dla nowych członków personelu szkoleń o tematyce wymienionej w punkcie b.

3. Przeprowadzenie szkolenia jest dokumentowane w formie listy obecności.

4. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu do stosowania standardów powinna:
   a) Posiadać wiedzę na temat czynników ryzyka krzywdzenia dzieci;
   b) Posiadać wiedzę na temat rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci;
   c) Posiadać wiedzę i podstawowe doświadczenie na temat prowadzenia interwencji na rzecz dziecka krzywdzonego. **Załącznik 7 Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich.**

9. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania:

1. Niniejszy dokument z dniem jego przyjęcia zostaje udostępniony na stronie internetowej Punktu.

2. Niniejszy dokument z dniem jego przyjęcia zostaje udostępniony w powszechnie dostępnym miejscu Punktu tj. wywieszony na tablicy ogłoszeń.

10. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego:

1. Ujawnione lub zgłoszone incydenty i zdarzenia zagrażające dobru małoletniego są dokumentowane z wykorzystaniem karty interwencji, która stanowi załącznik 8 do niniejszego dokumentu.

2. Rejestr interwencji wraz z kartami interwencji jest prowadzony w formie elektronicznej.

3. Dostęp do rejestru interwencji oraz kart interwencji posiada Kierownik Punktu, psycholog, pedagog, osoba odpowiedzialna za ochronę dzieci, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich oraz osoby upoważnione przez Kierownika Punktu. **Załącznik 8:** Karta interwencji

11. Postanowienia końcowe:

1. Niniejszy dokument wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

2. Wszelkie zmiany dokumentu wymagają formy pisemnej.

Definicja krzywdzenia dziecka sformułowana przez Światową Organizację Zdrowia.
Definicja wykorzystywania seksualnego sformułowana przez Światową Organizację Zdrowia.
Definicja za J. Włodarczyk, Przemoc wobec dzieci i zaniedbanie dzieci (w:) Dzieci się liczą 2022. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa i rozwoju dzieci w Polsce, Warszawa 2022, s. 240.

Słopnice, dn. 08.06.2024 r.

PREZES
Elżbieta Banasi
"OKNO NA ŚWIAT"
Spółdzielnia Socjalna

Załączniki

Załącznik nr 1

....., dnia ..... r.

OŚWIADCZENIE
o niekaralności

Ja niżej podpisana/ny ..... oświadczam, że prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w art. 21 ust. 4-6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560), nie przewiduje jej sporządzenia lub w państwie nie prowadzi się rejestru karnego.

Oświadczam, że nie była/em prawomocnie skazana/ny w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 r. poz. 1939) oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła/łem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma wobec mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis)

Załącznik nr 2

....., dnia ..... r.

OŚWIADCZENIE
o krajach zamieszkania

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat*:

- o zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa:
  1. .....
  2. .....
- o nie zamieszkiwałam/em w innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis)

* *Należy zaznaczyć właściwe*

.....
(miejscowość, data)

..... *(dane podmiotu)* realizuje obowiązek wynikający z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 460) - sprawdzenie czy dana osoba, która ma podjąć działalność na rzecz dzieci nie widnieje w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, w związku z tym podaję swoje dane w celu sprawdzenia w Rejestrze:

.....
(imię i nazwisko, ew. nazwisko rodowe kobiety)

.....
PESEL

.....
numer i seria dowodu osobistego

.....
imię matki i imię ojca

.....
(podpis)

Elementy rozmowy interwencyjnej - przykład

Przedstaw się kim jesteś i jaką instytucję reprezentujesz	Nazywam się ..... jestem .....
Powiedz w jakiej sprawie jest rozmowa, dalszego poprosiłeś/aś o rozmowę	Cieszę się, że pan/pani przyszedł/a na spotkanie. Wierzę, że zależy panu/i na ..... *(podać imię dziecka)*. Także dla mnie jej/jego dobro jest ważne. Chcę z panem/nią porozmawiać, ponieważ martwię się o nią/o niego.
Nazwij fakty, powiedz co konkretnie wiesz, w jaki sposób osoba wezwana krzywdzi dziecko, nazwij te zachowania	W zeszłym tygodniu, kiedy przebierał pan/i ..... *(podać imię dziecka)*. w szatni był/a pan/pani bardzo rozdrażniony/a. Uderzył pan/pani ..... *(podać imię dziecka)*, dziecko zaczęło płakać i nie chciało wejść do sali.
Powiedz jak te fakty mają się do przepisów prawa w Polsce	W Polsce obowiązuje prawny zakaz stosowania wobec dzieci kar cielesnych. Zgodnie z art. 96^1 ustawy z 25.02.1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.
Powiedz o swoich oczekiwaniach	..... *(podać imię dziecka)* potrzebuje aby zweryfikował pan/pani swoje stosowane metody wychowawcze. Wierzę, że chce pan/pani dla niej/niego dobrze, ale kiedy próbuje pan/pani wyznaczać granice poprzez kary fizyczne, krzywdzi ją/go pan/pani. Tak dalej nie może być. Proponuję panu/pani zgłoszenie się po pomoc i odbycie warsztatów wychowawczych na temat tego jak wyznaczać dziecku granice i radzić sobie w trudnych sytuacjach. Takie warsztaty organizowane są przez .....
Powiedz o konsekwencjach jakie wyciągniesz kiedy nie nastąpi zmiana	Jeżeli nie weźmie pan/pani udziału w warsztatach i nie skoryguje swoich postaw wychowawczych będę zobligowana do poinformowania o sprawie właściwych organów. Sąd rodzinny, dowiedziawszy się o zagrożeniu dobra dziecka, zobowiązany jest podjąć działania mające na celu wsparcie rodziców w wychowaniu dziecka. Pomoc rodzinie może być realizowana np. poprzez skierowanie rodziców na zajęcia rozwijające umiejętności rodzicielskie, zobowiązanie rodzica do skorzystania z poradnictwa specjalistycznego lub zobligowanie rodzica do

	uczestnictwa w terapii, czy grupie wsparcia. Rodzinie może zostać przydzielony również asystent rodziny.
Powiedz o monitorowaniu dalszej sytuacji	Bardzo proszę żeby do końca miesiąca przedstawił pan/pani zaświadczenie o odbytych warsztatach.

....., dn. .....
(miejscowość, data)

.....
.....
(dane podmiotu składającego zawiadomienie)

.....
.....
(dane jednostki Policji lub prokuratury)

ZAWIADOMIENIE
o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Na podstawie art. 304 § 1 ustawy z 6.06.1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) zawiadamiam o podejrzeniu popełnienia w dniu ..... *(data)* w ..... *(miejsce popełnienia przestępstwa)* przestępstwa polegającego na ..... *(rodzaj przestępstwa lub opis zachowania)* na szkodę małoletniego..... *(imię i nazwisko małoletniego, adres zamieszkania)*, przez ..... *(dane osoby co do której istnieje podejrzenie, że popełnienia przestępstwa lub informacja, że sprawca nieznany)* oraz wnoszę o wszczęcie w tej sprawie postępowania przygotowawczego.

W przypadku konieczności przesłuchania małoletniego wnoszę o przeprowadzenie czynności w tzw. przyjaznym trybie (na posiedzeniu sądu, z udziałem biegłego psychologa, w przyjaznym pokoju przesłuchań).

Uzasadnienie

.....
.....
.....
[należy opisać stan faktyczny oraz zachowanie osoby podejrzewanej, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń; np. jakie informacje uzyskaliśmy od dziecka, w jaki sposób dziecko opisało dane zdarzenie, kiedy zdarzenie miało miejsce itp.]

.....
(podpis osoby uprawnionej do reprezentacji
podmiotu składającego zawiadomienie)

Załączniki:
-
-
(należy wymienić tutaj dokumenty, do których odnosiliśmy się w uzasadnieniu np. notatki służbowe, korespondencja sms itp.)

Załącznik nr 6

Ankieta dla personelu monitorująca stan znajomości i przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Czy zapoznałaś/łeś się z ze Standardami Ochrony Małoletnich?
   tak/nie

2. Jak oceniasz w skali 1-10 swoją znajomość Standardów Ochrony Małoletnich?
   .....

3. Jak oceniasz w skali 1-10 stan przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich przez personel?
   .....

4. Jakie Twoim zdaniem elementy Standardów Ochrony Małoletnich są szczególnie przydatne?
   .....

5. Które elementy są trudne do realizacji? Zaproponuj zmiany i szkolenia.
   .....

6. Pozostałe uwagi
   .....

.....
(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE
o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Ja niżej podpisana/ny ..... *(imię i nazwisko)* oświadczam, że zapoznałam/łem się z dokumentem pt. **Standardy Ochrony Małoletnich**, w tym zasadami bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi obowiązującym w ..... *(nazwa jednostki oświatowej)*, rozumiem treść dokumentu i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

.....
(podpis)

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka, którego dotyczy zgłoszenie

.....

2. Zgłoszony rodzaj krzywdzenia/ na czym polega zgłoszone krzywdzenie

.....

3. Kto przekazał informację o podejrzeniu krzywdzenia lub notatkę służbową

.....

4. Planowane działania

.....

5. Podjęte działania i opis ich przebiegu

.....

6. Czy podjęto interwencję prawną, jeżeli tak, to w jakiej formie?

.....